16/10/2020

«ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ»: Η αρετή της αυτογνωσίας

/ Επικαιρότητα

Με συνεχώς αυξανόμενο πνευματικό ενδιαφέρον, πολλοί πιστοί με τα προβλεπόμενα υγειονομικά μέτρα, συμμετέχουν στις ενοριακές εορταστικές εκδηλώσεις “ΔΗΜΗΤΡΙΑ”, που πραγματοποιούνται στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Ομωνύμου Δήμου. Αποψινός ομιλητής σύμφωνα με το πρόγραμμα ήταν ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Εφραίμ, εκ της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω. Θέμα της ομιλίας του ήταν: «ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ»: “Η αρετή της αυτογνωσίας”.

Ο ομιλητής στην αρχή της ομιλίας του είπε: "Βασική προϋπόθεση για κάθε χριστιανό πού επιθυμεί να ζήσει μια ευάρεστη στον Θεό πνευματική ζωή, αλλά και αναζητά μια σωστή σχέση και κοινωνία μαζί Του, είναι η αληθινή, αυθεντική, ξεκάθαρη και όσο το δυνατόν πιο τέλεια γνώση του εαυτού μας. Και όταν μιλάμε για γνώση του εαυτού μας, εννοούμε:

-τις ανθρωπολογικές, φυσικές διαστάσεις του ανθρώπου,

-τις θεολογικές και πνευματικές καταβολές του,

-την παρά-φύσιν , κατά-φύσιν και υπέρ-φύσιν ζωή του,
δηλ. εν ολίγοις -ποιός άραγε είμαι γενικά ως άνθρωπος; Ποιός είναι ο λόγος της ύπαρξής μου; Γιατί ζω, πώς ζω;

-εγώ μέσα μου ποιός είμαι, τι κυκλοφορεί μέσα μου; Τι καλά και τι αρνητικά στοιχεία υπάρχουν στην προσωπικότητά μου;

-Ποιός είμαι, ενώ ποιός θα έπρεπε να ήμουν και δεν είμαι; και αφού δεν είμαι, γιατί άραγε δεν είμαι έτσι όπως θα έπρεπε να είμαι;

Και είναι δυστυχώς, πολύ λυπηρό στις μέρες μας, που ενώ κατέχουμε ένα μεγάλο

πλήθος γνώσεων και επιστημών, δεν γνωρίζουμε καλά τον εαυτό μας, τον βαθύτερο εσωτερικό μας κόσμο. Και οι λόγοι είναι πολλοί:

-η απειρότητα της ψυχής μας, ως «μοίρα» και εικόνα του Θεού,

-δεν θεωρούμε ότι το έργο αυτό της γνώσεως του είναι τόσο σπουδαίο και τόσο σημαντικό και για τούτη την ζωή, πολύ δε περισσότερο για την άλλη.

-οι πολλές μέριμνες της ζωής μας, η πολυδιάσπαση του νου σε πολλές έννοιες και προβλήματα, η κατανάλωση του χρόνου μας σε πολλά, άλλοτε ζωτικά και άλλοτε σε ανούσια πράγματα,

-πολλοί αρνούνται να δουν κατάματα και αληθινά τον εαυτό τους γιατί αυτό που θα αντικρύσουν είναι ένα απαίσιο και τρομακτικό «πρόσωπο».

-Άλλοτε χρησιμοποιούμε διάφορα προσωπεία, μάσκες δηλαδή, που κρύβουν και αλλοιώνουν το αληθινό μας πρόσωπο,

-η έλλειψη του φωτισμού τής χάριτος τού Θεού”.

Στη συνέχεια, έθεσε το ερώτημα: Πώς λοιπόν θα αποκτήσουμε την πολυπόθητη αυτογνωσία;

Με αυτοεπισκόπηση και αυτοκριτική· με καθρεπτισμό της ψυχής μας στα ιερά Κείμενα αγία Γραφή και αγίους Πατέρας· ακούγοντας πάντοτε την συνείδησή μας· την ειλικρινή μετάνοια και καθαρή εξομολόγηση· την καθαρά, ζωντανή και αδιάλλειπτη προσευχή·

Όλα όμως αυτά επιτυγχάνονται μέσα στον αγιοπνευματικό χώρο της Εκκλησίας μας, που κατέχει το πλήρωμα της αληθείας και της χάριτος, και έτσι δίνει την δυνατότητα στον κάθε άνθρωπο πού εισέρχεται στο χώρο της να γνωρίσει διά της χάριτος του Αγίου Πνεύματος και το βαθύτερο «είναι» του, αλλά πολύ

περισσότερο τον ίδιο τον Δημιουργό του”.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του ο π. Εφραίμ ανέλυσε το χωρίο του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου:«Ἔργον ἔχεις ψυχή, καί μέγα, ἤν (ἄν) θέλῃς. Ἐρεύνα σαὐτήν ἤτις ᾗ, καί πῆ (ποῦ) στρέφῃ, ὅθεν προῆλθες, καί ὅπη στῆναι σέ δεῖ εἰ ζῆν ὅπερ ζῇς τοῦτο, ἤ τι καί πλέον. (ἄν ἡ ζωή εἶναι αὐτό πού ζεῖς ἤ κάτι τό καλύτερο) Ἔργον ἔχεις ψυχή· μή τι πάθεις καμάτῳ»”.

Μετά την ομιλία, ο π. Εφραίμ απάντησε σε πολλές ερωτήσεις των πιστών δια ζώσης και διαδικτυακά στη συνάντηση “Ενοριακό Αρχονταρίκι”, που καθημερινώς γίνεται εντός του Ιερού Ναού.

Η 13η μέρα των εορταστικών εκδηλώσεων ολοκληρώθηκε με κατανυκτική αγρυπνία στην οποία λειτουργός και ομιλητής ήταν ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Βαρνάβας Θεοχάρης, Πρωτοσύγκελλος Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Έψαλε πολυμελής βυζαντινός χορός “Αντιφωνικόν Μέλος”, υπό τη διεύθυνση του Πρωτοψάλτου του Ιερού Ναού κ. Γεωργίου Καμαριάρη.